

administrativt bestemmes. — § 4 udtaler Reglerne for Maskinpasserprøven; der gøres ogsaa her kun Fordring paa en meget ringe Kundskab, og dette skal jeg anbefale. Med Hensyn til den Tids Arbejde i Maskinværkstedet, som skal fordres, inden Eleven kan fremstille sig til almindelig Maskinisteksamen, var der af Kommissionen foreslaaet 5 Aar; den gældende Bestemmelse er 1 Aar; her i Lovforslaget er det sat til 3 Aar; et Aar er vist temmelig kort, 3 Aar synes at være ret passende. Det øvrige fjerner sig ikke i væsentlig Grad fra det nu bestaaende. Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslagets videre Fremme.

Stilling: Jeg vil nok kunne tiltræde nærværende Lovforslag, men det er dog med en lille Vending netop med Hensyn til det, som blev omtalt af den sidste ærede Taler i § 5, hvor der staar, at enhver maa for at kunne optages til den almindelige Maskinisteksamen eller Maskinpasserprøve efter det fyldte 14de Aar have arbejdet mindst 3 Aar i et Smede- eller Maskinværksted. Kommissionen har foreslaaet 5 Aar. Det forekommer mig, at paa samme Tid der ellers gøres alt for at gøre Lærlingernes Uddannelse saa fyl- dig som mulig, og medens Læretiden som Regel i alle Fag er mindst 4 Aar, er det uheldigt i et Lovforslag som det foreliggende at sætte den til mindst 3 Aar. Der er vistnok al mulig Anledning til at forhøje den, i hvert Fald til 4 Aar, som det jo er Coutume i næsten alle Haandværksfag. For Maskinpassernes Vedkommende er Tiden sat til 1 Aar, da de ikke have nogen særlig Undervisning; men jeg anbefaler ogsaa, at den Tid forhøjes. — Saa er der kun en lille Bemærkning om den Uddannelse, Maskinisterne skulle have. Saaledes som Forholdene nu ere, maa den teoretiske Uddannelse hovedsagelig søges i tekniske Skoler. Der stilles nu her naturligvis større Fordringer end tidligere, og det er Spørgsmaal, om de tekniske Skoler navnlig i Provinserne ville være i Stand til fuldt ud at kunne yde den Assistance, der fordres. Jeg ser med Glæde, at der fra Ministeriets Side er blevet ment, at der skulde saa vidt mulig lattes Eleverne en fyldestgjørende vederlagsfri Afgang til tekniske Skoler ved Oprettelsen af Kursus; men saa anser jeg det for uafviselig nødvendigt, at der gives større Tilskud i den Retning, idet der jo i Provinserne stundom vil være Mangel paa dygtige Kræfter, som udfordres her til, og for at knytte dem til Skolerne maa der ydes større Lærerlønninger. Endelig skal jeg sige med Hensyn til den praktiske Uddannelse, som Eleverne skulle

have paa Værkstederne, at det vistnok, saaledes som Uddannelsen nu foregaar, idet der mere og mere bliver Specialiteter paa alle Omraader, vil have sin Bænsfeligbed at faa en fyldestgjørende Undervisning paa det Omraade, der her fordres; og jeg kan ikke se andet, end at Oprettelsen af Fagskoler for Maskinister maa blive en nødvendig Følge heraf; men det er naturligt, at naar der senere bliver stillet saadanne Fordringer fra Industriens Side, vil der blive ydet Tilskud dertil. Jeg haaber, at den ærede Minister vil tage dette Spørgsmaal under velvillig Overvejelse. For at kunne fyldestgjøre de Fordringer, der stilles, er det absolut nødvendigt, at der gives en yderligere Fagdannelse, som kun kan opnaas ved Fagskoler.

Marineministeren (M a v n): Jeg vil tillade mig overfor det 6te kongevalgte Medlem (Tuxen) ogsaa ved dette Lovforslag at udtale min Anerkendelse af den Tilslutning, han har givet det. Jeg tvivler ikke paa, at vi kunne komme overens med Hensyn til de enkelte Bemærkninger, han har gjort. — Den ærede sidste Taler anførte, at vedkommende skulde have arbejdet mindst 3 Aar paa et Værksted for at blive stillet til denne Eksamen, medens derimod den Tid, som forlanges for at blive Maskinmester, er 5 Aar. Det menes af Folk, som ere meget kompetente — efter min Mening — i den Retning, at det netop vil være hensigtsmæssigt for Eleverne, at de kunne tage Eksamen noget tidligere, end de kunne blive Maskinmestre, idet de efter Eksamen muligvis ville have mere Nytte af deres fortsatte praktiske Uddannelse paa Værksteder, end de vilde have, naar de ikke have taget Eksamen. Det er naturligt noget, man kan have forskellige Meninger om. Det er det samme Spørgsmaal, som var oppe ved den foregaaende Eksamen, hvor det forlanges, at der skulde være den lange Søfart, inden den paagældende Styrmandslev kunde komme til Eksamen. Ganske det samme er ogsaa Tilfældet her. Spørgsmaalet er, hvorvidt man skal tillade de unge Menninger først at tage Eksamen, naar den Tid er forløben, hvor de virkelig kunne blive Maskinmestre, eller de skulle tage noget af den teoretiske Eksamen, inden de afslutte al deres Praksis. Det er et Spørgsmaal, som man kan have forskellige Meninger om; men jeg er tilbøjelig til at tro, at det er nok saa rigtigt, som det er foreslaaet her i dette Lovforslag. Med Hensyn til den tekniske Skole er jeg glad for den Tilslutning, jeg fik af det ærede Medlem til, at der er Grund til at forlange større Tilskud.